

НАДУ, 2011. Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. Колегія В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. – 2011. – 748 с.

6. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. – К. : ВПЦ АМУ, 2010. – С. 71-73.

References:

1. Fedorchak O. (2008), “Classification of governance mechanisms”, *Demokratichnevryaduvanya :Naukovyvisnik*, vol. 1 [Online], available at: http://www.lvivacademy.com/visnik/fail/O_Fedorchak.pdf (Accessed 14 Aug 2014).
2. Alekseev, S.S. and Arhipov, S.I. (2005), *Teoriagosudarstva i prava* [Theory of state and law], Norma, Moskva, Russia.
3. “Connect”. Wikipedia [Online], available at: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D1%83%D0%BD%D0%BA%D1%86%D0%B8%D1%8F>.
4. Adubezka N.V. (2013), “The essence and the basic concepts of cause and effect relationship of state functions and governance mechanisms”, *Publichneupravlinya: teoria ta praktika*, vol. 2(14), pp. 39-43.
5. *Enziklopediadergavnogoupravlinya* [Encyclopedia of Public Administration] (2011), vol. 1, “Theory of Public Administration”, NADU, Kyiv, Ukraine.
6. Bakumenko V.D. (2010), *Prinyatyarishenn v dergavnomuupravlinni: Navchalnyposibnik* [Decision-making in government: Tutorial], vol. 1, “Theoretical and methodological basis”, VPZ AMU, Kyiv, Ukraine, pp. 71-73.

Рецензент: Бакуменко В.Д., д.держ.упр., професор.

УДК 351.86: 355

Сіцинський Н.А.,

магістр права, Опольський університет,
м. Ополь, Польща

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ДОГОВІРНО-ПРАВОВОГО ОФОРМЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ

Анотація. У статті розглянуто актуальні питання у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України. Наголошено, що відсутність договірно-правового оформлення більшості державного кордону України становить потенційну загрозу соборності українських земель. Сформульовано поняття “державне управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України”. Обґрунтовано, що державне управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України ґрунтується на принципах суверенної рівності, територіальної цілісності, недоторканості державних кордонів та взаємної поваги, чинної міждержавної нормативно-правової бази між Україною і суміжними країнами з прикордонних питань. Доведено, що для вирішення вищенаведених стратегічних завдань необхідно провести комплекс державно-управлінських заходів, що мають здійснюватись послідовно і в декілька етапів, зокрема: проведення делімітації та демаркації спільних ділянок державного кордону; здійснення комплексу

спеціальних заходів з підтримання режиму державного кордону; проведення заходів із редемаркації (перевірки) спільного кордону державного кордону.

Ключові слова: державний кордон, державне управління, договірно-правове оформлення державного кордону України, національна безпека, недоторканість державного кордону, прикордонна сфера, суверенітет, територіальна цілісність.

Сицинский Н.А.,

магістр права, Опольський університет,
г. Ополе, Польща

ПОНЯТИЕ И СУЩНОСТЬ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В СФЕРЕ ДОГОВОРНО-ПРАВОВОГО ОФОРМЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ГРАНИЦЫ УКРАИНЫ

Аннотация. В статье рассмотрены актуальные вопросы в сфере договорно-правового оформления государственной границы Украины. Отмечено, что отсутствие договорно-правового оформления большинства государственной границы Украины составляет потенциальную угрозу соборности украинских земель. Сформулировано понятие “государственное управление в сфере договорно-правового оформления государственной границы Украины”. Обосновано, что государственное управление в сфере договорно-правового оформления государственной границы Украины основывается на принципах суверенного равенства, территориальной целостности, неприкосновенности государственных границ и взаимного уважения, действующей межгосударственной нормативно-правовой базы между Украиной и сопредельными странами по пограничным вопросам. Доказано, что для решения вышеуказанных стратегических задач необходимо провести комплекс государственно-управленческих мер, которые должны осуществляться последовательно и в несколько этапов, в частности: проведение делимитации и демаркации общих участков государственной границы; осуществление комплекса специальных мероприятий по поддержанию режима государственной границы; проведение мероприятий по редемаркації (проверки) общей границы государственной границы.

Ключевые слова: государственная граница, государственное управление, договорно-правовое оформление государственной границы Украины, национальная безопасность, неприкосновенность государственной границы, пограничная сфера, суверенитет, территориальная целостность.

Sitsinskiy Nazariy,

master of Law, University of Opole,
Opole, Poland

THE CONCEPT AND ESSENCE OF STATE MANAGEMENT IN THE SPHERE OF LEGAL REGISTRATION OF THE STATE BORDER OF UKRAINE

Annotation. The article deals with topical issues in the field of legal registration of the state border of Ukraine. Noted that the lack of legal registration of the majority of the state border of Ukraine is a potential threat to the unity of Ukrainian lands. Formulated the concept of “public administration in the sphere of legal registration of the state border of Ukraine”. Justified that the state management in the sphere of legal registration of the state border of Ukraine is based on principles of sovereign equality, territorial integrity,

inviolability of state borders and mutual respect, the existing interstate legal base between Ukraine and neighboring countries on border issues.

State management in the sphere of legal registration of the state border is one of the main directions of the state policy on national security of Ukraine in the sphere of security of the state border of and is aimed at implementation of the following strategic tasks:

- 1) protection of sovereignty, territorial integrity and state independence of Ukraine;*
- 2) providing a single legal title of the state border of Ukraine throughout its length;*
- 3) resistance to attempts by neighboring States to implement intentions regarding the territorial demarcation of the joint state border in their favor;*
- 4) the settlement issues of legal registration of joint areas of the state border with neighboring with Ukraine States;*
- 5) the introduction of effective system of countering illegal activities on the state border;*
- 6) development of friendly relations with neighboring countries on the basis of the established principles and norms of international law;*
- 7) creation of conditions for socio-economic development of border areas, and balanced use of natural resources;*
- 8) implementation of the complex of measures on minimization of border incidents and conflicts in joint areas of the state border between Ukraine and neighboring countries.*

It is proved that for solution of the above strategic objectives it is necessary to conduct a complex of state and administrative measures to be implemented consistently and in several stages, in particular: the delimitation and demarcation of the common areas of the state border; implementation of complex of special measures to maintain the regime of state borders; activities redemarrez (check) the common border of the state border.

State management in the sphere of legal registration of the state border of Ukraine, which is associated with redemarcation is organized in accordance with the regulations of international agreements on co-sections of the state border, cooperation and mutual assistance on border issues. It is essential in such an important element of statehood, as a legal title on the sovereign territory and is aimed at clarifying the passage of the state border line, restore lost or damaged border signs, keeping of the state border line and border infrastructure in good condition.

Practical work on redemarrez border organised and implemented in a work of joint commissions with the audit (inspection) passing the state border line. The terms for joint audits of the border are regulated in the provisions of international agreements on co-sections of the state border, cooperation and mutual assistance on border issues.

Key words: state border, public administration, legal registration of the state border of Ukraine, national security, the inviolability of the state border, the border area, sovereignty and territorial integrity.

Постановка проблеми. З набуття Україною державної незалежності врегулювання питань договірно-правового оформлення державного кордону у відповідності до усталених принципів та норм міжнародного права було визначено одним із пріоритетних завдань політики національної безпеки держави. Це було обумовлено нагальною потребою забезпечити захист суверенітету, територіальної цілісності, незалежності держави, а також національні інтереси у прикордонній сфері.

Аналіз сучасного стану договірно-правового оформлення державного кордону дає підстави стверджувати, що відсутність договірно-правового оформлення більшості державного кордону

України становить потенційну загрозу соборності українських земель, здійсненню юрисдикції України у зазначених регіонах, забезпеченню суверенітету, територіальної цілісності держави, а також створення ефективних механізмів протидії протиправній діяльності на державному кордоні.

Питання незавершеності договірно-правового оформлення державного кордону України, за сучасних умов державності є вкрай актуальними та потенційно небезпечними для національної безпеки країни. Так, на початку 2014 року перед державою постала потенційна загроза щодо втрати суверенітету та територіальної цілісності держави в умовах безпосередньої військової загрози з боку Російської Федерації, що окупувала Автономну Республіку Крим та м. Севастополь, визнавши суверенну частину української території новими суб'єктами федерації та законодавчо закріпивши анексію цих регіонів Росією. Сьогодні російська сторона активно підбурює та захоплює сепаратистські та екстремістські настрої у південно-східних регіонах України, що мають за мету перегляд державно-територіального статусу країни.

Зазначена ситуація представляє потенційну загрозу національній безпеці України у сфері безпеки державного кордону та потребує суттєвого удосконалення державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону на всій його протяжності. Таким чином, забезпечення ефективного державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України є стратегічним та першочерговим завданням національної безпеки держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що дослідженню нагальних питань державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України присвячені наукові дослідження: А.Л.Боднаря, А.М.Дьогтяря, Б.М.Клименка, М.М.Литвина, О.Г.Мельникова, М.А.Нартова, Л.В.Осовалюка, В.К.Плешка, С.Г.Рябова, В.С.Сіцінського, Б.Д.Трегубова, М.О.Трюхана, Н.А.Ушакова та інших науковців.

Водночас дослідження, у яких з позицій системного підходу розглядаються теоретичні аспекти державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України практично відсутні. Невирішеність цієї наукової проблеми призводить до значних перешкод у діяльності компетентних органів державної влади під час виконання державних завдань з питань захисту національних інтересів на державному кордоні України.

Мета статті – розрити поняття та сутність державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України.

Виклад основного матеріалу. У ХХІ сторіччі проблеми, що пов'язані із прикордонною безпекою, територіальною цілісністю та встановленням державних кордонів є актуальними питаннями політики національної

безпеки для більшості країн світу. Новітня юридична література визначає державні кордони як "...лінії, що відділяють території держав одна від одної чи від відкритого моря і визначають межі територіального верховенства" [1].

Державні кордони у сучасній системі міждержавних відносин виконують важливу функцію: визначають межі суверенітету, територіальної цілісності та незалежності держав світу, а також встановлюють юридичний титул на суверенну територію кожної країни. Відтак, врегулювання процесів, що пов'язані із договірно-правовим оформленням державних кордонів є одним із ключових пріоритетів у світових зовнішньополітичних зносинах.

Зазначимо, що з набуття Україною державної незалежності врегулювання питань договірно-правового оформлення державного кордону у відповідності до усталених принципів та норм міжнародного права було визначено одним із пріоритетних завдань політики національної безпеки держави. Так, Декларацією про державний суверенітет України, що була прийнята Верховною Радою Українською РСР 16 липня 1990 року визначено: "Верховна Рада України проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах" [2].

За сучасних умов державності державний кордон України визначено на законодавчому рівні. Закон України "Про державний кордон України" від 04.11.1991 року, нормативно визначає поняття державного кордону України, як "... лінія і вертикальна поверхня, що проходить по цій лінії, які визначають межі території України – суші, вод, надр та повітря нового простору" [3, ст. 1]. Державний кордон України на місцевості позначається ясно видимими прикордонними знаками, форми, розмір і порядок встановлення яких визначаються законодавством України і міжнародними договорами України [3, ст. 4].

Аналіз теоретичних та правових основ державного управління у сфері забезпечення національної безпеки дав змогу встановити, що у вітчизняній науці практично відсутні дослідження проблем державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України. Невирішеність цієї актуальної наукової проблеми створює суттєві прогалини у такому важливому атрибуті державності як юридичний титул на суверенну територію.

У цьому контексті цілком погоджуємося з дефініцією В.С.Сіцінського щодо поняття "державного управління національною безпекою у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України", який зазначає, що це "...особлива та невід'ємна складова державного управління національною безпекою що являє собою організовану сукупність державних органів, посадових осіб, діяльність

яких пов'язана із забезпеченням національної безпеки, об'єднаних єдиними цілями та завданнями реалізації політики національної безпеки щодо завершення договірно-правового оформлення державного кордону України, спрямованих на забезпечення безпеки і відкритості державного кордону, захисту суверенітету та територіальної цілісності держави, недоторканності державного кордону на всій його протяжності, протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам на державному кордоні, захисту національних інтересів у виключній (морській) економічній зоні, дотримання режиму державного кордону та прикордонного режиму, забезпечення розвитку міжнародного, прикордонного та міжвідомчого співробітництва, які здійснюють узгоджену діяльність у межах чинного законодавства України” [4].

З огляду на викладене вище, нами сформульовано власне поняття “державне управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України” – це цілеспрямований, організований та регулюючий вплив держави через органи державної влади, до компетенції яких відносяться питання договірно-правового оформлення державного кордону щодо проведення делімітації, демаркації та перевірки (редемаркації) державного кордону України, з метою забезпечення єдиного юридичного статусу державного кордону на всій його протяжності, захисту національних інтересів на державному кордоні, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності державного кордону, захисту суверенних прав держави у виключній (морській) економічній зоні, дотримання режиму державного кордону, а також створення необхідних умов для раціонального господарювання, соціально-економічного розвитку прикордонних територій, збереження та збалансованого використання природних ресурсів, а також охорони довкілля.

Об'єктом державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України є суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість державних кордонів України.

Суб'єктом державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України є органи державної влади, до компетенції яких відносяться питання договірно-правового оформлення державного кордону: Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки і оборони України, Міністерство закордонних справ України, Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, Державна прикордонна служба України, Державна фіскальна служба України, Служба безпеки України, місцеві державні адміністрації.

Державне управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України ґрунтується на принципах суверенної рівності, територіальної цілісності, недоторканності державних кордонів та

взаємної поваги, чинної міждержавної нормативно-правової бази між Україною і суміжними країнами з прикордонних питань, а також згідно із положеннями національного законодавства.

Принципами державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України є базові принципи міжнародного права, такі як:

1) принцип забезпечення територіальної цілісності, основний зміст якого полягає у забороні застосування сили чи її погрози або інших дій, спрямованих проти територіальної цілісності, незалежності, або будь-якої зміни юридичного титулу на суверенну територію держави. Дотримання принципу забезпечується шляхом максимального використання державного потенціалу, що спрямовується на захист території держави від будь-яких зовнішніх посягань з боку інших держав;

2) принцип непорушності (недоторканності) державних кордонів, основний зміст якого зобов'язує держави світу утримуватись від будь-яких посягань на встановлені державні кордони суміжних держав. Дотримання принципу забезпечується шляхом визнання державами існуючих національних державних кордонів як юридично встановлених у відповідності з міжнародним правом та відмови від будь-яких територіальних зазіхань;

3) принцип мирного врегулювання прикордонних інцидентів та конфліктних ситуацій на державному кордоні, основний зміст якого полягає у мирному (безконфліктному) врегулюванні нагальних питань спільного державного кордону без використання військової сили, або погрози її застосування. Дотримання принципу забезпечується шляхом врегулювання конфліктних ситуацій на державному кордоні виключно політико-дипломатичними, невійськовими методами, що не передбачають військові протистояння між суміжними державами;

4) принцип забезпечення дотримання прав та свобод громадян при перетинанні державного кордону, основний зміст якого полягає у необхідності дотримання державами прав і свобод людей, що перетинають державні кордони. Дотримання принципу забезпечується шляхом запровадження максимально прозорих та ефективних процедур прикордонного контролю для законослухняних громадян та визначення особливостей здійснення прикордонного контролю окремих категорій осіб, відповідно до міжнародної практики.

Державне управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону є одним із основних напрямів державної політики з питань національної безпеки України у сфері безпеки державного кордону та спрямовано на реалізацію нижченаведених стратегічних завдань:

1) захист суверенітету, територіальної цілісності, державної незалежності України;

- 2) забезпечення єдиного юридичного титулу державного кордону України на всій його протяжності;
- 3) протидія спробам суміжних держав реалізувати наміри щодо територіального розмежування спільного державного кордону на власну користь;
- 4) врегулювання питань договірно-правового оформлення спільних ділянок державного кордону із суміжним з Україною державами;
- 5) запровадження ефективної системи протидії протиправній діяльності на державному кордоні;
- 6) розвиток дружніх відносин із суміжними країнами виходячи з усталених принципів та норм міжнародного права;
- 7) створення належних умов для соціально-економічного розвитку прикордонних територій, а також збалансованого використання природних ресурсів;
- 8) здійснення комплексних заходів із мінімізації прикордонних інцидентів та конфліктних ситуацій на спільних ділянках державного кордону між Україною і суміжними країнами.

Для вирішення вищенаведених стратегічних завдань необхідно провести комплекс державно-управлінських заходів, що мають здійснюватись послідовно і в декілька етапів.

1. Проведення делімітації та демаркації спільних ділянок державного кордону між Україною і суміжними країнами. Зазначений захід проводиться у два етапи. На першому етапі проводиться делімітація спільної ділянки державного кордону між Україною і суміжною державою.

Делімітація державного кордону – це договірне встановлення лінії державного кордону, яке здійснюється по картах, як правило, великомасштабних, із докладним зображенням на них рельєфу, гідрографії і населених пунктів. При цьому переговорні сторони супроводжують проведену на карті лінію державного кордону детальним описом [6].

Започаткування процесу делімітації державного кордону між Україною і суміжними державами є пріоритетним завданням політики національної безпеки держави у сфері безпеки державного кордону. Делімітація державного кордону у двосторонньому форматі свідчить про прагнення держав:

- розвивати дружні відносини в інтересах обох держав та їх народів;
- врегулювати питання спільного державного кордону виходячи з усталених принципів міжнародного права: суверенної рівності, територіальної цілісності, недоторканості державних кордонів та взаємної поваги;
- забезпечити режим спільної ділянки державного кордону, організувати ритмічне функціонування пунктів пропуску через державний кордон та прикордонної інфраструктури;

– створити умови для провадження господарської діяльності, соціально-економічного розвитку прикордонних територій та охорони довкілля;

– запровадити скоординовані заходи з протидії протиправній діяльності на спільній ділянці державного кордону тощо.

За підсумками переговорів, спільні делімітаційні комісії узгоджують та готують до підписання главами держав проект міждержавного договору про державний кордон, невід’ємною складовою якого є протокол-опис проходження лінії спільного державного кордону та його визначення на картах. У зазначеному нормативно-правовому акті держави декларують дотримання принципів суверенної рівності, непорушності державних кордонів та територіальної цілісності, а також мирного врегулювання конфліктних ситуацій на державному кордоні.

За усталеною міжнародною практикою, міждержавні договори про делімітацію кордону не містять положень та умов їх денонсації, вони підлягають ратифікації і набувають чинності після обміну ратифікаційними грамотами між державами.

Аналіз міжнародної нормативно-правової бази з питань державних кордонів дає підстави стверджувати про те, що у положеннях міждержавних договорів про державний кордон міститься зобов’язання сторін про наступний етап договірно-правового оформлення спільного державного кордону – демаркацію кордону.

Таким чином, другий етап у сфері договірно-правового оформлення державного кордону передбачає здійснення демаркації спільного кордону. Демаркація державного кордону – це фактичне позначення на місцевості договірного (делімітованого) кордону за допомогою системи прикордонних знаків, річкових і морських буїв, створних знаків та інших прийнятних засобів. Процес демаркації включає підготовку, узгодження і підписання документів, що фіксують результати роботи. Згідно з установленою практикою, встановлення державного кордону на місцевості здійснюється спеціальними змішаними (спільними) комісіями, які утворюються на основі договору суміжних держав про державний кордон.

Демаркаційна складова договірно-правового оформлення спрямована на реалізацію таких завдань:

1) проведення міждержавних переговорів із суміжними країнами з метою започаткування демаркації спільних ділянок державного кордону;

2) створення спільних із суміжними країнами демаркаційних комісій та опрацювання організаційно-технічної демаркаційної документації;

3) визначення виконавців, обсягів та джерел фінансування демаркації та організація практичних робіт з демаркації державного кордону: позначення лінії державного кордону на місцевості і складання карт, встановлення і позначення прикордонних знаків, складання

детальних протоколів-описів проходження лінії кордону з відповідними схемами, фотознімками, додатками тощо;

4) проведення системних заходів із дотримання режиму державного кордону та прикордонного режиму під час провадження демаркаційних робіт;

5) врегулювання на міждержавному рівні майнових та фінансових відносин, порядку господарювання на прикордонних об'єктах та у прикордонних водах.

За підсумками демаркації між Україною і суміжною країною укладається міждержавний договір про режим спільного державного кордону, співробітництво та взаємодопомогу з прикордонних питань, що завершує другий етап договірно-правового оформлення державного кордону. Зазначеним міждержавним нормативно-правовим актом затверджуються підсумкові документи демаркації, що є невід'ємними складовими міждержавного нормативно-правового акту, а саме: демаркаційна карта, протокол-опис проходження лінії державного кордону на місцевості, протоколи прикордонних знаків (на кожний прикордонний знак – окремий протокол).

2. Здійснення комплексу спеціальних заходів з підтримання режиму державного кордону.

На законодавчому рівні, режим державного кордону України визначено Законом України “Про державний кордон України” від 04.11.1991 року: “Режим державного кордону України – це порядок перетинання державного кордону України, плавання і перебування українських та іноземних невійськових суден і військових кораблів у територіальному морі і внутрішніх водах України, заходження іноземних невійськових суден і військових кораблів у внутрішні води і порти України та перебування у них, утримання державного кордону України, провадження різних робіт, промислової та іншої діяльності на державному кордоні України” [3, ст.8].

На міждержавному рівні питання дотримання режиму спільних з Україною ділянок державного кордону регламентується міждержавними договорами про режим спільного державного кордону, співробітництво та взаємодопомогу з прикордонних питань. Предметом зазначених міждержавних угод є утримання позначеної на місцевості лінії державного кордону, визначення порядку користування об'єктами, розташованими на кордоні, ведення господарської діяльності та охорони довкілля, діяльність змішаної прикордонної комісії, прикордонних уповноважених тощо.

Питання дотримання режиму спільних з Україною ділянок державного кордону спрямоване на:

– захист національних інтересів на державному кордоні та суверенних прав України у її виключній (морській) економічній зоні;

- недопущення будь-яких спроб незаконної зміни проходження лінії спільного державного кордону із суміжними державами, що затверджена у положеннях міждержавного договору про режим спільного державного кордону, співробітництво та взаємодопомогу з прикордонних питань;
- недопущення прикордонних інцидентів, прикордонних подій та конфліктних ситуацій на державному кордоні України;
- організацію пропуску осіб і транспортних засобів через державний кордон України;
- забезпеченню контролю за плаванням і перебування українських та іноземних невійськових суден і військових кораблів у територіальному морі і внутрішніх водах України;
- утримання у належному стані лінії державного кордону, прикордонних знаків та прикордонної інфраструктури;
- створення належних умов для провадження господарської діяльності, збереження природних ресурсів та охорони довкілля;
- організацію діяльності спільної (із суміжними країнами) прикордонної комісії з перевірки (огляду) проходження лінії державного кордону;
- забезпечення роботи прикордонно-представницького апарату: Головних прикордонних уповноважених, прикордонних уповноважених, їх заступників і помічників.

3. Проведення заходів із редемаркації (перевірки) спільного кордону державного кордону. Редемаркація (перевірка) державного кордону – це перевірка і уточнення проходження раніше демаркованої лінії кордону згідно договорів між державами, а також відновлення зруйнованих або втрачених прикордонних знаків, заміна знаків одного типу знаками другого типу і встановлення додаткових знаків.

Державне управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України що пов'язане із редемаркацією організовується у відповідності до положення міждержавних договорів про режим спільних ділянок державного кордону, співробітництво та взаємодопомогу з прикордонних питань. Воно має вкрай важливе значення у такому важливому елементі державності, як юридичний титул на суверенну територію і спрямоване на уточнення проходження лінії державного кордону, відновлення втрачених, або пошкоджених прикордонних знаків, утримання лінії державного кордону та прикордонної інфраструктури у належному стані.

Практичні роботи з редемаркації кордону організовуються та реалізуються у форматі роботи спільних комісій з перевірки (огляду) проходження лінії державного кордону. Терміни проведення спільних перевірок кордону регламентуються у положеннях міждержавних договорів про режим спільних ділянок державного кордону,

співробітництво та взаємодопомогу з прикордонних питань.

Висновки. Отже, державне управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України – це цілеспрямований, організований та регулюючий вплив держави через органи державної влади, до компетенції яких відносяться питання договірно-правового оформлення державного кордону щодо проведення делімітації, демаркації та перевірки (редемаркації) державного кордону України, з метою забезпечення єдиного юридичного статусу державного кордону на всій його протяжності, захисту національних інтересів на державному кордоні, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості державного кордону, захисту суверенних прав держави у виключній (морській) економічній зоні, дотримання режиму державного кордону, а також створення необхідних умов для раціонального господарювання, соціально-економічного розвитку прикордонних територій, збереження та збалансованого використання природних ресурсів, а також охорони довкілля.

Перспективою подальших розвідок даної проблематики є дослідження питань становлення й розвитку державного управління у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України в умовах європейської інтеграції України.

Використані джерела інформації:

1. Цимбалістий Т.О. Державний кордон України: конституційно-правовий статус: Навчальний посібник. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2004 – 204с.
2. Декларація про державний суверенітет. – Відомості Верховної Ради УРСР, 1990, № 31, ст.429.
3. Закон України “Про державний кордон України” від 4 груд.1991 р. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.
4. Сіцинський В.С. Сутність та особливості державного управління національною безпекою у сфері договірно-правового оформлення державного кордону України [Електронний ресурс] / В.С.Сіцинський // Держ. упр.: удосконалення та розвиток. – 2013 – № 1. – Режим доступу: <http://www/dy.nayka.com.ua>.

References:

1. Tsybalystyj T.O. Derzhavnyj kordon Ukrainy: konstytutsijno-pravovyj status: Navchal'nyj posibnyk. – Khmel'nyts'kyj: Vydavnytstvo NADPSU, 2004 – 204s.
2. Deklaratsiia pro derzhavnyj suverenitet. – Vidomosti Verkhovnoi Rady URSR, 1990, № 31, st.429.
3. Zakon Ukrainy “Pro derzhavnyj kordon Ukrainy” vid 4 hrud.1991 r. Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.
4. Sitsins'kyj V.S. Sutnist' ta osoblyvosti derzhavnoho upravlinnia natsional'noiu bezpekoiu u sferi dohovirno-pravovoho oformlennia derzhavnoho kordonu Ukrainy [Elektronnyj resurs] / V.S.Sitsins'kyj // Derzh. upr.: udoskonalennia ta rozvytok. – 2013 – № 1. – Rezhym dostupu: <http://www/dy.nayka.com.ua>.

Рецензент: Рижих В.М., д.держ.упр., професор